

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутингу
проф. Даврилюк С. В.

Протокол № 2 від 18.10. 2017 р.

ПРОГРАМА
Нормативної навчальної дисципліни
Порівняльна педагогіка
підготовки бакалаврів
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньої програми (спеціалізації) 013 Початкова освіта

C 2, 17

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньою програмою 012 Початкова світа

Розробники: Смолюк І. О., завідувач кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Гусак П. М., завідувач кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 2 від 14. 09. 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Смолюк І.О.)
_____ (підпис) _____ (прізвище,
ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

протокол № 3 від 10 2017р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (Антонюк В. З.)

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта, 013 Початкова світа, 012 Початкова світа підготовки бакалавра	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>		Рік навчання 3
		Семестр <u>6-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>20 год.</u>
		Практичні (семінарські) <u>20 год.</u> Лабораторні <u>___ год.</u> Індивідуальні <u>___ год.</u>
		Самостійна робота <u>44 год.</u>
		Консультації <u>6 год.</u>
Форма контролю: екзамен		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна розкриває: основні характеристики системи освіти; фактори, що зумовлюють особливості освітньої культури конкретної країни; найефективніші методи дослідження проблем компаративістики; можливі моделі організації і управління освітніми системами; оптимальну змістову і процесуальну сторони навчання в зарубіжних країнах; ефективні напрями реформування загальної і професійної освіти; роль міжнародних організацій і фондів в розвитку освіти в світі.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування компетенцій:

- ефективно використовувати методи дослідження порівняльної педагогіки;
- аналізувати і порівнювати освітні системи окремих країн, педагогічні теорії, статистичні факти, явища порівняльної педагогіки;
- узагальнювати і робити висновки про стан розвитку зарубіжних систем освіти;
- визначати можливості і умови запозичення зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику;
- виголошувати, обговорювати і відстоювати думку в письмовій і усній формі;
- знаходити, аналітично сприймати, систематизувати письмову інформацію з друкованих і електронних джерел.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основні фактори і напрями розвитку освіти в світі.					
Тема 1. Виникнення і становлення порівняльної педагогіки як науки	9	2	2	4	1
Тема 2. Фактори, які визначають стан і напрями розвитку освіти країни	13	4	2	6	1
Тема 3. Західні моделі організації й	9	2	2	4	1

управління освітніми системами					
Тема 4. Регіональні особливості розвитку освіти у світі	9	2	2	4	1
Тема 5. Сучасні домінуючі педагогічні теорії в зарубіжних країнах	11	2	2	6	1
Разом за модулем 1	51	12	10	24	5
Змістовий модуль 2. Національні особливості систем освіти зарубіжних країн та їх функціонування					
Тема 6. Зміст і організація навчання в загальноосвітніх школах зарубіжних країн	11	2	2	6	1
Тема 7. Вища освіта в зарубіжних країнах	12	2	4	6	
Тема 8. Професійна підготовка учителів у країнах зарубіжжя	8	2	2	4	
Тема 9. Роль міжнародних організацій і фондів в розвитку освіти в світі	8	2	2	4	
Разом за модулем 2	39	8	10	20	1
Всього годин:	90	20	20	44	6

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ теми	Тема	Кількість годин														
1	<p>1. Заповнити таблицю 1:</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 1</p> <p style="text-align: center;">Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими педагогічними науками і галузями педагогіки</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">№ п/п</th> <th style="text-align: center;">Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки</th> <th style="text-align: center;">Поняття, терміни, положення, які використовує порівняльна педагогіка</th> <th style="text-align: center;">Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 40px;"> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Заповнити таблицю 2:</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 2</p> <p style="text-align: center;">Зв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">№ п/п</th> <th style="text-align: center;">Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка</th> <th style="text-align: center;">Галузі і зміст інформації, які використовує порівняльна педагогіка</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 40px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>3. Прочитайте статтю К.Д.Ушинського “Три елементи школи” (Вибрані твори в 2-х т.– К.: Рад.школа, 1983.– Т.1.– С.26–38) і коротко запишіть відповіді та такі запитання: а) яким проблемам присвячена стаття? б) чому вона так називається? в) яку головну думку проводить автор відносно піднятої проблеми?</p>	№ п/п	Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки	Поняття, терміни, положення, які використовує порівняльна педагогіка	Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка					№ п/п	Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка	Галузі і зміст інформації, які використовує порівняльна педагогіка				2
№ п/п	Назва педагогічної науки чи галузі педагогіки	Поняття, терміни, положення, які використовує порівняльна педагогіка	Інформація, яку надає цим наукам порівняльна педагогіка													
№ п/п	Назва науки з якою пов'язана порівняльна педагогіка	Галузі і зміст інформації, які використовує порівняльна педагогіка														

	<p>г) якими методами дослідження порівняльної педагогіки скористався К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку).</p> <p>д) які з використаних методів з Вашого погляду є особливо продуманими та інформативними?</p> <p>е) які способи опису зібраного матеріалу використовує К.Д.Ушинський? (аргументуйте свою думку). Чи вдало використані і реалізовані ці способи?</p>																																																																																					
2	<p>1. Підготувати презентацію про сучасну соціально-економічну, політичну і культурну ситуацію окремої країни (США, Великобританія, Японія, Польща, Україна)</p> <p>2. На основі отриманої інформації заповнити таблиці 3 і 4.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 3</p> <p style="text-align: center;">Порівняння основних соціально-географічних та політичних характеристик країн</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Країни</th> <th>Повна назва країни, кількість населення, площа, столиця</th> <th>Офіційна мова, народи, що заселяють країну</th> <th>Домінуюча релігія</th> <th>Форми державного устрою та управління</th> <th>Участь у міжнародних організаціях</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ОК</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Японія</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ПНР</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Україн</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Таблиця 4</p> <p style="text-align: center;">Порівняння національних проявів соціально-економічних факторів</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Країни</th> <th>ВНП на душу населення</th> <th>Загальна характеристика економічного потужності</th> <th>Частка зайнятих у виробничій сфері</th> <th>Соціальна стратифікація і країні</th> <th>Інформаційна, науково-технічний розвиток</th> <th>Належність за типом суспільства</th> <th>Показники ІЛР</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ОК</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Японія</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ПНР</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Україна</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>3. Визначити спільне, типові та відмінні (особливі) в соціально-географічних та політичних характеристиках США, Великобританії, Японії, Польщі, України.</p> <p>4. Визначити спільне, типові та відмінні (особливі) в соціально-економічному розвитку США, Великобританії, Японії, Польщі, України.</p>	Країни	Повна назва країни, кількість населення, площа, столиця	Офіційна мова, народи, що заселяють країну	Домінуюча релігія	Форми державного устрою та управління	Участь у міжнародних організаціях	США						ОК						Японія						ПНР						Україн						Країни	ВНП на душу населення	Загальна характеристика економічного потужності	Частка зайнятих у виробничій сфері	Соціальна стратифікація і країні	Інформаційна, науково-технічний розвиток	Належність за типом суспільства	Показники ІЛР	США								ОК								Японія								ПНР								Україна								4
Країни	Повна назва країни, кількість населення, площа, столиця	Офіційна мова, народи, що заселяють країну	Домінуюча релігія	Форми державного устрою та управління	Участь у міжнародних організаціях																																																																																	
США																																																																																						
ОК																																																																																						
Японія																																																																																						
ПНР																																																																																						
Україн																																																																																						
Країни	ВНП на душу населення	Загальна характеристика економічного потужності	Частка зайнятих у виробничій сфері	Соціальна стратифікація і країні	Інформаційна, науково-технічний розвиток	Належність за типом суспільства	Показники ІЛР																																																																															
США																																																																																						
ОК																																																																																						
Японія																																																																																						
ПНР																																																																																						
Україна																																																																																						
3	<p>1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 5.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 5</p> <p style="text-align: center;">Порівняння структури сучасних систем освіти в країнах зарубіжжя</p>	4																																																																																				

	<table border="1"> <tr> <th>Країни</th> <th>Поява писемності (коли і яка)</th> <th>Поява шкіл</th> <th>Поява вищих шкіл (університетів)</th> <th>Запровадження обов'язкової початкової освіти</th> <th>Запровадження обов'язкової середньої освіти</th> </tr> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ОК</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Японія</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ПНР</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>України</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в історико-освітньої ситуації США, Великобританії, Японії, Польщі, України.</p>	Країни	Поява писемності (коли і яка)	Поява шкіл	Поява вищих шкіл (університетів)	Запровадження обов'язкової початкової освіти	Запровадження обов'язкової середньої освіти	США						ОК						Японія						ПНР						України									
Країни	Поява писемності (коли і яка)	Поява шкіл	Поява вищих шкіл (університетів)	Запровадження обов'язкової початкової освіти	Запровадження обов'язкової середньої освіти																																				
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
України																																									
4	<p>1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 6.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 6</p> <p>Порівняння особливостей дошкільної освіти зарубіжних країн</p> <table border="1"> <tr> <th rowspan="2">Країни</th> <th rowspan="2">Дошкільна освіта (типи і вік дітей)</th> <th rowspan="2">Початкова школа</th> <th colspan="2">Середня школа</th> <th rowspan="2">Тип управління</th> </tr> <tr> <th>Молодша (неповна)</th> <th>Старша (повна)</th> </tr> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ОК</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Японія</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ПНР</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Україна</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) сучасних систем освіти США, Великобританії, Японії, Польщі, України.</p>	Країни	Дошкільна освіта (типи і вік дітей)	Початкова школа	Середня школа		Тип управління	Молодша (неповна)	Старша (повна)	США						ОК						Японія						ПНР						Україна						2	
Країни	Дошкільна освіта (типи і вік дітей)				Початкова школа	Середня школа		Тип управління																																	
		Молодша (неповна)	Старша (повна)																																						
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
Україна																																									
5	<p>1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 7.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 7</p> <p>Порівняння особливостей початкової освіти зарубіжних країн</p> <table border="1"> <tr> <th rowspan="2">Країни</th> <th colspan="3">Різновиди дошкільних закладів та їх основні завдання і режим праці</th> <th rowspan="2">Передшкільний заклад його основні завдання і організаційні засади</th> <th rowspan="2">Примітка</th> </tr> <tr> <th>Першого вікового періоду</th> <th>Другого вікового періоду</th> <th>Третього вікового періоду</th> </tr> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ОК</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Японія</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ПНР</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Україна</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в дошкільній освіті США, Великобританії, Японії, Польщі, України.</p>	Країни	Різновиди дошкільних закладів та їх основні завдання і режим праці			Передшкільний заклад його основні завдання і організаційні засади	Примітка	Першого вікового періоду	Другого вікового періоду	Третього вікового періоду	США						ОК						Японія						ПНР						Україна						2
Країни	Різновиди дошкільних закладів та їх основні завдання і режим праці			Передшкільний заклад його основні завдання і організаційні засади	Примітка																																				
	Першого вікового періоду	Другого вікового періоду	Третього вікового періоду																																						
США																																									
ОК																																									
Японія																																									
ПНР																																									
Україна																																									
6	<p>1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблицю 8.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 8</p> <p>Порівняння особливостей неповної середньої освіти зарубіжних країн</p> <table border="1"> <tr> <th>Країни</th> <th>Особливості організації роботи початкової школи</th> <th>Зміст навчання</th> <th>Основні методи навчання</th> <th>Контроль і оцінювання учнів</th> <th>Примітка</th> </tr> <tr> <td>США</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Країни	Особливості організації роботи початкової школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Примітка	США						2																											
Країни	Особливості організації роботи початкової школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Примітка																																				
США																																									

	Британія						
	Японія						
	ПНР						
	Україна						
	2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) в початковій освіті США, Великобританії, Японії, Польщі, України.						
7	1. На основі зібраної і отриманої інформації заповнити таблиці 9						
	Таблиця 9						
	Порівняння особливостей вищої освіти зарубіжних країн						
	Країни	Особливості організації роботи неповної середньої школи	Зміст навчання	Основні методи навчання	Контроль і оцінювання учнів	Підсумкова атестація	Примітка
	США						
	Британія						
	Японія						
	ПНР						
	Україна						
8	1. На основі отриманої інформації заповнити таблиці 10.						
	Таблиця 10						
	Порівняння моделей професійної підготовки учителів в зарубіжних країнах						
	Характеристики змістових і процесуальних особливостей	Американська модель	Англійська модель	Японська модель	Польська модель	Українська модель	
	Фази загальної підготовки						
Фази спеціальної підготовки							
Фази педагогічно-практичної підготовки							
	2. Визначити спільне, типове та відмінне (особливе) американської, англійської, японської, польської, української моделей професійної підготовки учителів.						
9	1. Зібрану інформацію про міжнародні організації і фонди подати в таблиці.						
	Таблиця 11						
	Діяльність міжнародних організацій у освітній галузі						
	Назва організації	Дата створення, місце знаходження	Основні напрями (галузі) діяльності	Основні завдання	Результати діяльності	Примітка	
	ЮНЕСКО						
	ЮНІСЕФ						
	Рада Європи						
	Європейський парламент						
Рада ЄС							
Європейська комісія							
СЕПЕС (Європейський центр з вищої освіти)							
	2. Ознайомтесь з публікаціями журналу „Кур’єр ЮНЕСКО” (з						

	2000 року) і дайте відповіді на такі запитання: — Які найважливіші теми висвітлюються журналом? — Які теми з освітнього напрямку є найбільш актуальними? 3. Підготуйте повідомлення про зміст однієї із статей, що стосуються культурно-освітнього напрямку діяльності ЮНЕСКО.	
	Підготовка до контрольної роботи	6
	Підготовка до екзамену	16
	Разом	44

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Немає

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4

Поточний контроль (макс = 40 балів)										Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР1	МКР2	
Т1	Т2	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	30	30	
4	2	2	4	4	4	5	5	5	5			

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C	Задовільно	
67 -74	D		
60 - 66	E		
1 – 59	Fх	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абашкіна Н.В. Організація навчально-виховного процесу у вальдорфській школі / Н.В.Абашкіна // Початкова школа. – 1993. – № 1
2. Абашкіна Н.В. У вальдорфських школах ФРН / Н.В.Абашкіна // Рідна школа. – 1992. – № 1
3. Алфёров Ю.С. Мониторинг развития образования в мире / Ю.С.Алфёров// Педагогика. – 2002. – № 7

4. Бабич В.Н. Контроль знаний, умений и навыков учащихся в средних школах США / В.Н. Бабич // Иностраный язык в школе. – 1990. – № 2
5. Бабс А. Фафуива Проблемы преемственности традиционного и школьного образования в Африке / Бабс А. Фафуива // Курьер ЮНЕСКО. – 1978. – июнь
6. Байденко В.И. Болонский процесс: Структурная реформа высшего образования Европы / В.И.Байденко. – М., 2005 – 128 с.
7. Балясна О. Вища освіта за польським зразком / О.Балясна // Спудей – 2006. – № 8-9. С. 12-14.
8. Барановська О. Сучасна модель оцінювання навчальних досягнень учнів: переваги і недоліки / О.Барановська // Рідна школа – 2000 – № 7 – С. 49-50.
9. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна - США) / Р.А. Беланова– К.: Центр практичної філософії, 2001. – 216 с.
10. Богачевская О. Об американской экономической науке и образовании / О.Богачевская // Мировая экономика и международные отношения – 2002 – 10 – С. 106-109
11. Боднар І. Міжнародна інформація / І. Боднар – Л.: Новий світ, 2000, 2006 – 212 с.
12. Бондаренко Е.А., Жури́н А.А. Состояние медиа-образования в мире / Е.А.Бондаренко, А.А.Жури́н // Педагогика – 2002 – № 3
13. Боревская Н.Е. Модернизация учебных планов и программ в школах КНР / Н.Е. Боревская // Педагогика – 2002 – № 10
14. Борисенков В.П. Народное образование и педагогическая мысль в освободительных странах Африки. Традиции и современность / В.П.Борисенков – М.: Педагогика, 1987 – 139 с.
15. Боро́дько М. ЮНЕСКО: история создания и современная структура / М.Боро́дько // Педагогика – 2000 – № 2
16. Бурник М.С., Степенько Т.В. Комп'ютеризація навчання в початковій школі США / М.С.Бурник, Т.В.Степенько // Початкова школа.–1989.–№2.
17. Бухарева Л.М. Государственный и частный сектор высшего образования в Бразилии / Л.М. Бухарева // Педагогика – 2000 – № 5
18. Ванштейн Г. Интернет как фактор общественных информаций / Г.Ванштейн // Мировая экономика и международные отношения – 2002 – 7 – С. 16-27
19. Василюк А. Польська професійна педагогіка про компетентність вчителів / А. Василюк // Шлях освіти – 1998 – № 4
20. Василюк А. Реформа освіти в сучасній Польщі / А. Василюк // Шлях освіти – 1999 – № 2
21. Васина Е. Н. Бразилия праздничная / Е.Н.Васина // Латинская Америка – 2001 – 6 – С. 75-84
22. Реалізація Болонських принципів у реаліях польської вищої освіти / Я. Вежбіньський // Університет. – 2005. – № 6. – с. 89-94.
23. Воскресенская Н.П. Поиски государственных образовательных стандартов за рубежом / Н.П.Воскресенская // Педагогика – 1994.–№2.
24. Вронська О.В. Три тижні в американській школі / О.В. Вронська // Рідна школа.– 1994.–№11.
25. Вульфсон Б. Проблемы «европейского воспитания» / Б.Вульфсон // Педагогика – 2000 – 2
26. Вульфсон Б. Развитие образования в современном мире / Б.Вульфсон // Педагогика – 1995 – №6
27. Вульфсон Б.Л. Методы сравнительной педагогики / Б.Вульфсон // Педагогика – 2002 – № 2
28. Вульфсон Б.Л. Сравнительная педагогика: история и современные проблемы / Б.Вульфсон – М.: Из-во УРАО, 2003 – 232 с.
29. Вульфсон Б.Л. Управление образованием на Западе: тенденции централизации и децентрализации / Б.Вульфсон // Педагогика – 1997 – № 2

30. Гайворонский В. 10 лет по пути реформ / В.Гайворонский // Азия и Африка сегодня – 2001 – № 1 – С. 12-17
31. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: історія і теорія / В.М.Галузинський, М.Б.Євтух– К.: Вища школа, 1995, с. 62-67
32. Галус О.М. Порівняльна педагогіка / за ред. Галус О.М., Шапошнікова Л.М. – К.: Вища школа, 2006 – 216 с.
33. Георгиева Т.С. Высшая школа США на современном этапе / Т.С.Георгиева .– М.:Высш. шк., 1989.
34. Глобалізація і демократія // Німеччина – 2000 – № 4 – С. 6-13
35. Горбунова Л. Освіта в умовах поліетнічного суспільства / Л.Горбунова // Вища освіта України – 2002 – № 4
36. Гриневич Л. Децентралізація управління освітньою системою (на прикладі Польщі) / Л.Гриневич // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3-4. – с. 153-160.
37. Гриншпун С.С. Новые ориентиры в деятельности американской школы / С.С.Гриншпун // Педагогика – 2007 – № 1 – С. 109-117.
38. Давньокитайська міфологія як засіб родинного виховання: Наук. монографія. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 260с.
39. Дети с Небес: Искусство позитивного воспитания: Как развить в ребенке дух сотрудничества, отзывчивость и уверенность в себе: Пер. з англ. – К.; М.: София, 2003. – 398с.
40. Джурицкий А.Н. Поликультурное воспитание: сущность и перспективы развития / А.Н.Джурицкий // Педагогика – 2002 – №10
41. Джурицкий А.Н. Развитие образования в современном мире / А.Н.Джурицкий. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 200 с.
42. Джурицкий А.Н. Реформы зарубежной школы / А.Н.Джурицкий.– М.:Знание, 1987.
43. Джурицкий А.Н. Сравнительная педагогіка / А.Н.Джурицкий М.: Академа, 1998 – 176 с..
44. Діалог культур // Німеччина – 2000 – 4 – С. 52-53
45. Дмитриев Г.Д. Многокультурное образование / Г.Д.Дмитриев – М.: Народное образование, 1999 – 208 с.
46. Добсон Дж. Не бойтесь быть строгими / Дж.Добсон –М.:Центр общечел.ценностей, 1996.
47. Доклад о мировом развитии 2000-2001 годы. – М., 2002
48. Документы об образовании: проблемы признания и сравнимости.– К., 1995 – 64 с.
49. Ельцова О.В. Системы негосударственных общеобразовательных школ ФРГ / О.В. Ельцова // Педагогика – 2002 – № 9
50. Ермолаева З. Современное состояние образования в Латинской Америке / З.Ермолаева // Педагогика – 1992 – №№ 3,4
51. Єгоров Г. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Г.Єгоров // Шлях освіти – 1999– № 1
52. Єленський В.С. Релігійне навчання й виховання в законодавствах та освітніх системах західноукраїнських країн / В.С. Єленський // Людина і світ – 2001 – № 11-12 – С. 32-36
53. Жуковський В. Етапи морально-етичного виховання в американській школі / В.Жуковський // Рідна школа – 2006 – № 11 – С. 77-80.
54. Жуковський В.М. Морально-етичне виховання в історії американської школи / В.М.Жуковський– Острог: РВВ Нац. У-тету “Острозька академія”, 2002. – 427 с.
55. Загальноосвітня школа в Західній Європі: традиції і реформи //Початкова школа.–1989.–№7.

56. Заказникова Е. Надежды и разочарования / Е.Заказникова // Азия и Африка сегодня – 2001 – №1 – С. 18-23
57. Зубченко О. Историчні передумови формування технологічного підходу до навчання в західноєвропейських країнах / О.Зубченко // Рідна школа – 2006 – № 12 – С. 72-74.
58. Зязюн І.А. Реформа освіти в Японії / Зязюн І.А.//Рідна школа –1993.–№8.
59. Ислам и проблемы национализма в странах Ближнего и Среднего Востока –М.: Политиздат, 1986 –143 с.
60. Иванова Н.Л. Кого ми виховуємо (погляд учителів Росії і Голландії на виховання) / Н.Л.Иванова // Виховна робота в школі – 2006 – № 9 – С. 45-47.
61. Іванюк І. Системи оцінювання знань учнів в зарубіжних школах / І.Іванюк // Освіта – 2001 – 20-27 червня.
62. Інноваційні технології та реформа змісту освіти в контексті Лісабонської стратегії ЄС. – К.: Освіта України, 2007. – 196 с.
63. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології. – К.: Атіка, 2005. – 252 с.
64. Історія зарубіжної педагогіки / за ред. Є.І.Коваленко – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 664 с.
65. Кабакчи К. Больше чем просто школы (частные школы Великобритании) / Кабакчи К // Обучение за рубежом – 2003 – № 3 – С. 18-20.
66. Келли Дж., Данко Р., Корзинский Е. Образование в Канаде: современное состояние и тенденции развития / Дж.Келли, Р.Данко, Е.Корзинский // Педагогика – 2000 – № 1 – С. 93-100.
67. Кіщенко Ю.В. Формування професійної майстерності вчителя в системі педагогічної освіти Англії та Уелсу / Ю.В.Кіщенко– Херсон: ХДУ, 2004. – 172 с.
68. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе: анализ зарубежного опыта / М.В.Кларин. – М.:Знание, 1987.
69. Клепиков В. Современный Китай / В.Клепиков // Педагогика – 2000 – 5
70. Клепиков В.С. Образование в развитых странах Азии и борьба за его демократизацию / В.С.Клепиков.–М.:Политиздат, 1986.–С.132–150.
71. Кнорр Н. Спільні і відмінні риси систем освіти України та США (порівняльний аспект) / Н.Кнорр // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7. – № 3-4. – с. 161-165.
72. Кольченко В. Шумные уроки в Нью-Йорке / В.Кольченко //Семья и школа.– 1991–№8.
73. Корсак К. Порівняльна педагогіка – попелюшка чи принцеса / К.Корсак // Науковий світ – 2001 – 2 –С. 8-9
74. Корсак К. Порівняльна педагогіка як наука і навчальний предмет / К.Корсак // Шлях освіти, 1999, № 3
75. Корсак К. Світова вища освіта / К.Корсак .– К.: МАУП-МКА, 1997 – 209 с.
76. Костюк С. Твоє навчання в США: секрети підготовки вступних документів / С.Костюк – К.: Альфа-Прайм, 2004. – 112 с.
77. Кошманова Т. Кейс-метод в педагогічній освіті США / Т.Кошманова // Шлях освіти – 2000 – № 1
78. Кошманова Т. Коопероване навчання як модель підготовки американських учителів / Т.Кошманова // Шлях освіти – 1999 – № 2
79. Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття / В. Кравець.–Тернопіль, 1996.
80. Красовицький М.Ю. Моральне виховання учнів в теорії і практиці американської школи / Красовицький М.Ю.//Рідна школа.–1998.
81. Красовицький М.Ю. Підвищення кваліфікації вчителів американської школи / М.Ю.Красовицький //Рідна школа.–1998.
82. Крывелев И.А. История религий / И.А.Крывелев– М.: Мысль, 1988

83. Куписевич Ч. Основы дидактики / Ч.Куписевич. – М.: Просвещение, 1989
84. Лавриченко Н.М. Педагогіка соціалізації: Європейські абрисы / Н.М.Лавриченко. – К.: ВіРА ІНСАЙТ, 2000. – 444 с.
85. Лавриченко Н.М. Тенденції розвитку порівняльної педагогіки за кордоном / Лавриченко Н.М.// Шлях освіти, 1999, № 1
86. Левенталь В. Первые впечатления / В.Левенталь //Семья и школа.–1991–№8.
87. Левченко Т.І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах / Т.І.Левченко. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 512 с.
88. Ледлофф Жан. Как вырастить ребенка счастливым: Принцип преемственности / Жан Ледлофф. – М.: Генезис.- 2003. – 208 с.
89. Лігоцький Н.О. Тенденції розвитку світових освітніх систем / Н.О. Лігоцький – К., 1995
90. Локшина О. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів у школах Західної Європи / О.Локшина // Директор школи – 2006 – №№ 37-40.
91. Майборода С.В. Підготовка учителів початкових шкіл в об'єднаній республіці Танзанія / С.В.Майборода // Початкова школа – 1989 – 4
92. Малькова З. США поиски решения стратегической задачи школы / З. Малькова // Педагогика – 2000 – № 1
93. Малькова З.А. Школа и педагогика за рубежом / З.А.Малькова. – М.:Просвещение.–1983.
94. Малькова З.А., Вульфсон Б.Л. Сравнительная педагогика / З.А. Малькова, Б.Л.Вульфсон. – М.: НПО «МОДЕК», 1996
95. Масайосі Х. Вільна особистість / Х.Масайосі // Дитячий садок – 2000 – № 3 – С. 2-3.
96. Международные организации системы ООН: Справочник / сост. А.А.Титаренко. –М., 1990
97. Мельниченко Б. Тестування у сучасній польській школі / Б.Мельниченко // Математика в школі. – 2000. – № 11 – С. 6-10.
98. Мельянцев В.А. Экономический рост в развивающихся странах: достижения, контрасты и парадоксы / В.А.Мельянцев // Восток – 2001 – 1, 2, 3
99. Миронов В.Б. Век образования / В.Б.Миронов.–М.:Педагогика, 1990.
100. Мирошниченко М.І. Роль сучасної американської школи у підготовці майбутнього сім'янина / М.І.Мирошниченко //Початкова школа.–1990.–№9.
101. Митина В. Частные школы в развитых странах Запада / В. Митина // Педагогика – 1996 – № 4
102. Моніторинг стандартів освіти / за ред. А.Тайджмана та Т. Невілла Полстейна – Л.: Літопис, 2003. – 328 с.
103. Мукаева О.Д. Буддийское воспитание в контексте современности / О.Д. Мукаева // Педагогика – 2002 – №2 – С. 38-43
104. Народное образование в Китае //Агитатор.–1989.–№22.
105. Нгуен Динь Дам Французская политика во Вьетнаме в сфере просвещения: конец 19-нач. 20 века / Нгуен Динь Дам // Восток – 2001 – 6 – С. 17-23
106. Неогуманистическая стратегия обучения в западной педагогике //Экспересс-информация.–1992.–№8.
107. Непрерывное образование в контексте образовательных реформ в Украине / под ред. В.И. Астаховой. – Х.: Изд-во НУА, 2006. – 300с.
108. Никандров Н. Школьное дело в США: перспективы 2000 года / Н. Никандров // Педагогика – 1991 – № 11
109. Никитюк Т., Андріяш С. Великобританія зблизка / Т.Никитюк, С.Андріяш // Інфосвіт (щомісячний додаток до газет “Управління освітою” та “Директор школи”) – 2002 – № 4 – С. 2-8.

110. Никитюк Т., Андріяш С. Система освіти в США / Т.Никитюк, С.Андріяш // Інфосвіт (щомісячний додаток до газет “Управління освітою” та “Директор школи”) – 2002 – № 6 – С. 2-8.
111. Нічик В.М. Києво-Могилянська академія і німецька культура / В.М.Нічик – К.: Укр. Центр духовної культури, 2001. – 252 с.
112. Нуреев Р. Теории развития: новые модели экономического роста / Р.Нуреев // Вопросы экономики – 2000 – №9 – С. 136-157
113. Образование в современном мире /Под ред.М.И.Кондакова.–М.:Педагогика, 1986.
114. Общество и ценности. Колледжи и университеты в Соединённых Штатах. — Б.М., 2005 – 64 с.
115. Овчарук О. Основні напрями інноваційних процесів в початковій освіті європейських країн / Овчарук О.// Шлях освіти –1999 – № 4
116. Овчарук О. Тенденції та підходи до порівняльних досліджень / О.Овчарук // Шлях освіти – 1998 – С.19-20
117. Онегина В., Никитин В. Об организации учебного процесса в университетах США / В.Онегина, В.Никитин // Новый коллегіум – 2000 – №6 – С. 27-31.
118. Основные сведения об Организации Объединенных Наций. Справочник. –М., 1991
119. Павловський К. Трансформація вищо освіти в 21 столітті: польський погляд / К.Павловський. – К., 2005 – 230 с.
120. Парамонова Л.А., Протасова Е.Ю. Дошкольное и начальное образование за рубежом: История и современность / Л.А.Парамонова, Е.Ю.Протасова. – М.: Академия, 2001. – 240 с.
121. Пауло Ренато де Соуза Достижения и задачи системы образования в Бразилии / Пауло Ренато де Соуза // Латинская Америка – 2001 – 6 – С. 69-71
122. Педагогика народов мира: История и современность / под ред. З. Тажуриджа – М.: Пед. О-во России, 2001 – 576 с.
123. Педагогика народов мира: История и современность / под ред. К.Салимовка – М.: Пед. О-во России, 2000 – 576 с.
124. Педагогическая энциклопедия.–М.:Сов.энциклопедия, 1964.
125. Плохій З, Ждан В., Кириченко Н. Дошкілля у світі: дещо про історію і сьогодення / З.Плохій, В.Ждан, Н.Кириченко // Дошкільне виховання – 1996 – №№ 8,9
126. Показатели уровня общеобразовательной подготовки школьников: из опыта развитых стран Запада// Экспресс-информация. – М., 1992
127. Права дитини.–Львів:Оксарт, 1995.
128. Пронников В.О., Ладанов І.Д. Освіта в Японії / В.О.Пронников, І.Д.Ладанов.– К.:Знання, 1991.
129. Психолого-педагогические исследования проблем одарённости в странах Западной Европы и Америки // Экспресс-информация – М. , 1992
130. Пуховська Л. Активізація навчання в системі самостійної роботи у вищій школі США / Л. Пуховська // Вища і середня педагогічна освіта – 1992 – № 5
131. Пуховська Л. Розвиток теорії професійної підготовки вчителів у країнах Заходу / Л.Пуховська // Шлях освіти – 1998 – № 2
132. Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів в Західній Європі: спільності і розбіжності / Л.Пуховська.–К.:Вища шк., 1997.
133. Рационалистическая модель школы и процесса обучения в западной педагогике //Экспресс-информация.–1992.–№7.
134. Резниченко В.Е. Нигде, кроме как на самбодроме / В.Е.Резниченко // Латинская Америка – 2001 – 5 – С. 86-92
135. Різниченко С.Т. Розвиток системи підготовки науково-педагогічних кадрів у США (історико-педагогічний аспект) / С.Т.Різниченко– К., 1999. – 160 с.

136. Роман Р.М. Формування педагогічної майстерності вчителів у вищій школі США / Роман Р.М.–К.: ІСПО, 1994.
137. Романова С. Тенденції неперервної освіти в зарубіжних країнах / С.Романова // Освіта і управління – 1999 – № 3
138. Романовський О.О. Теорія і практика зарубіжного досвіду в підприємницькій освіті України / О.О.Романовський– К.: Деміург, 2002. – 400 с.
139. Романовський О.О. Хроніка вищої освіти США (на прикладі діяльності державних і недержавних закладів) / О.О.Романовський – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 1997. – 76 с.
140. Российская педагогическая энциклопедия.– М.:БРЭ, 1993.–Т.1.
141. Савина А.К. Польша: образовательная политика государства для 21 века / А.К.Савина // Педагогика – 2002 – № 8
142. Савина А.К., Долгая О.И. Новое в образовательной политике стран Восточной Европы / А.К.Савина, О.И.Долгая //Педагогика.–1994.–№5.–С.100–104.
143. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи / О.Я.Савченко.–К.: Генеза, 1999. – 368 с.
144. Сагарда В.В. Форми і методи організації навчального процесу в зарубіжних вузах / В.В.Сагарда //Нові технології навчання.–К., 1992.–Вип.7.–С.123–127.
145. Салимова К.И. Образовательная школа Японии в 21 веке / К.И. Салимова // Педагогика – 2002 – № 8
146. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка / А.А.Сбруєва. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2004. – 320 с.
147. Селиванов И.Н. Опыт использования французского языка как средства межнационального диалога в Камбодже / И.Н.Селиванов // Восток – 2001 – № 1 – С. 97-103
148. Сигуан, Мигуэль, Макни, Уильям Ф. Образование и двуязычие / Сигуан, Мигуэль, Макни, Ф.Уильям– М.: Педагогика, 1990 –180 с.
149. Сидоренко О.Л. Приватна вища освіта: шляхи України у світовому вимірі / О.Л.Сидоренко. – Х.: Основа, 2000. – 256 с.
150. Сіднев Л. Роздуми над навчальним планом / Л.Сіднев // Рідна школа – 1993 – №4
151. Соколова М.А., Кузьмина Е.М., Радионов М.Л. Сравнительная педагогика / М.А.Соколова, Е.М.Кузьмина, М.Л.Радионов. – М.: Просвещение, 1978.
152. Сорос Дж. Новая глобальная финансовая архитектура / Дж.Сорос // Вопросы экономики – 2000 – № 12 – С. 56-84
153. Спок Б.Разговор с матерью / Б.Спок. – К.:Вара, 1994.
154. Средняя школа в странах Тропической Африки. – Экспресс-информация. –М., 1992.–Вып.6.
155. Супрунова Л.Л. Базовое педагогическое образование в современной Индии / Л.Л.Супрунова //Педагогика.–1993.–№4.
156. Супрунова Л.Л. Концепция реформирования индийской школы / Л.Л.Супрунова // Педагогика –1997 – № 6
157. Супрунова Л.Л. Стратегические линии реформирования общего образования в Индии / Л.Л.Супрунова // Педагогика – 1996 – № 1
158. Сухорський С. Освіта закордоння / С.Сухорський. – Львів:Основа, 1995.
159. Таратайцев З.З. Релігійне виховання в освіті європейських країн / З.З.Таратайцев // Шлях освіти – 2001 – № 2 – С. 25-28.
160. Таратайцев З.З. Релігійна освіта в зарубіжній сучасній школі / З.З.Таратайцев // Педагогічна газета – 2001 – № 8 (серпень). – С.3.
161. Таратайцев З.З. Релігійне виховання в умовах демократизації освіти в країнах Європи / З.З.Таратайцев // Педагогіка толерантності – 2001 – № 2 – С. 23-26.
162. Тедеско Х, Амідо М. Початкова освіта: тривалість навчання і кількість годин / Х Тедеско, М.Амідо // Шлях освіти, 1998, № 3

163. Теличко Н. Організація навчання обдарованих і талановитих молодших школярів у США / Н.Теличко // Рідна школа – 2006 – № 10 – С. 78-80.
164. Тесфайсус Тешола Волдейес Традиционная система воспитания в Эфиопии /Тесфайсус Тешола Волдейес // Педагогика – 2002 – № 2
165. Томіш А. Іслам – це національна релігія / А.Томіш // Людина і світ, 1994 – № 1
166. Турсунов А. Іслам и наука / А.Турсунов // Наука и религия –1989 – №№ 7,8.
167. Уранов Г.В. ЮНЕСКО / Г.В.Уранов– М.: Международные отношения, 1986
168. Ушинський К.Д. Про народність в громадському вихованні / К.Д.Ушинський – К.:Рад.школа.–Т.1.–С.43–103.
169. Ушинський К.Д. Три елементи школи / К.Д.Ушинський /Вибрані твори в 2-х т.– К.: Рад.школа, 1983.– Т.1.– С.26–38
170. Уюньтна Китайські педагоги про виховання особистості / Уюньтна // Шлях освіти – 1999 – № 3
171. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В.Фініков. – К. : Тансон, 2002 – 175 с.
172. Формирование общества, основаного на знаниях. Новые задачи высшей школы: Доклад Всемирного банка. – М.: Весь мир, 2003 – 200 с.
173. Фром Алан. Азбука для родителей / Фром Алан.: Пер. с англ. – Екатеринбург: Литур. – 2004. – 348с.
174. Хорошилов А.В., Селетков С.Н. Мировые информационные ресурсы / А.В.Хорошилов, С.Н.Селетков– СПб: Питер, 2004. – 176 с.
175. Чижевський Б. Місце і роль приватних закладів у загальній системі освіти / Б.Чижевський // Шлях освіти – 1998 – № 3
176. Чопра, Дипак. Семь Духовных Законов для родителей: Руководство для достижения успеха и реализации всех возможностей ваших детей / Чопра, Дипак. – К. София. – 2003. – 240 с.
177. Чулкова Л. До проблеми соціалізації учнів у школах Німеччини / Л.Чулкова // Рідна школа – 2006 – № 12 – С. 77-78.
178. Шейко В.М. Вища освіта в країнах Заходу: соціальні та етичні аспекти / В.М.Шейко– Х.: ХДАК, 1999. – 152 с.
179. Ширинский А.Е. Проблемы образования в развивающихся странах / А.Е.Ширинский– М.:Просвещение, 1985.
180. Шльосек Ф. Реформа освіти в Польщі / Ф.Шльосек // Шлях освіти – 1998 – № 3
181. Яновський А. Школа громадянина: американський досвід – наші потреби / А.Яновський – Львів: Літопис, 2001. – 203 с.
182. Ятченко А.Д., Герасіна Л.М. Реформа освіти: міжнародний досвід та національні сподівання української держави / А.Д. Ятченко, Л.М.Герасіна //Рідна школа.– 1993.–№ 2.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html>
2. <http://www.lita.ru/love/fam/article482.html>
3. <http://www.deti-spb.ru/>
4. <http://familytimes.com.ua/>
5. <http://parent.fio.ru/news.php?n=32872&c=1475>
6. <http://www.kleo.ru/sem.shtml>
7. <http://inter-pedagogika.ru/image/pedagogika.gif>
8. www.francetour.ru
9. www.studyabroad.ru
10. www.infrance.ru/education/education.html
11. www.i-mba.ru/HTML/ed_france.htm

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Виникнення і становлення порівняльної педагогіки як науки.
2. Розвиток порівняльної педагогіки в Україні.
3. Предмет і завдання порівняльної педагогіки.
4. Місце порівняльної педагогіки в системі педагогічних наук.
5. Взаємозв'язок порівняльної педагогіки з іншими науками.
6. Методи дослідження порівняльної педагогіки.
7. Основні підходи до опису матеріалу порівняльної педагогіки.
8. Порівняльна педагогіка як навчальний предмет у системі професійної підготовки.
9. Функції порівняльної педагогіки
10. Історико-культурні і освітні традиції країни.
11. Соціально-економічні, інформаційні та політичні фактори розвитку освіти зарубіжних країн.
12. Взаємозв'язок релігії й освіти.
13. Особливості шкільної освіти в полікультурному суспільстві.
14. Поділ країн на регіони. Характеристика регіонів.
15. Регіональні прояви особливостей розвитку освіти в світі.
16. Державний характер організації і фінансування систем освіти.
17. Тенденції централізації і децентралізації управління освітою в різних країнах світу.
18. Роль і місце приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах.
19. Принципи відкритості і селективності навчання в освітній політиці.
20. Структурні компоненти освітніх систем.
21. Традиціоналізм як основа побудови навчально-виховного процесу в школі.
22. Роль прогресивізму в організації діяльності освітніх закладів.
23. Раціоналістичні теорії навчання.
24. Сучасні педагогічні погляди на проблеми навчання й виховання.
25. Організація навчання в початковій школі.
26. Особливості організації навчання в середній школі.
27. Форми і методи навчання в зарубіжних школах.
28. Способи контролю й оцінювання знань учнів.
29. Форми та методи соціалізуючого впливу школи.
30. Історія появи університетів - перших вищих навчальних закладів. Традиції організації їх діяльності.
31. Різновиди ВНЗ у зарубіжних країнах.
32. Організація діяльності ВНЗ, зміст і форми навчання.
33. Можливості навчання за кордоном.
34. Порівняльний аналіз якості навчання в світі.
35. Основні причини періодичного реформування систем освіти в більшості країн світу.
36. Шляхи і напрями реформування національних систем освіти зумовлені необхідністю різних видів грамотності.
37. Статус і діяльність учителів в зарубіжних країнах.
38. Теоретико-методологічні засади підготовки вчителів на Заході.
39. Своєрідність національних моделей професійної підготовки учителів.
40. Підвищення кваліфікації і перепідготовка учительських кадрів.
41. Провідні міжнародні міжурядові і неурядові організації та фонди освітнього спрямування, їх завдання та організаційні засади.
42. Проблеми неперервності освіти як важливий напрямок діяльності міжнародних організацій.

43. Зусилля міжнародних організацій і фондів щодо подолання причин неграмотності в світі.

44. Роль міжнародних організацій в реалізації ідей глобалізації освіти.